

VALGA VALLAVOLIKOGU

Erkki Keldo
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Meie kuupäev digiallkirjas nr 21.3-2/20

Eesti asustuse arengu suunamine
Valga linna vaatest

Austatud Erkki Keldo

Alates 2025 kevad-suvisest perioodist on koostatava üleriigilise planeeringu valguses arutletud teemade üle, millised on 10 tugevat linnapiirkonda ja kuidas suunata üleriigilise planeeringuga Eesti asustust ning asularuumi. Teema üle diskuteerimise algtõuke andis üleriigilise planeeringu „Eesti 2050“ koostamiseks valminud alusuuring „Üleriigilise planeeringu asustuse arengustsenaariumide koonduring“ (edaspidi alusuuring).

Alusuuringus visualiseeritud Eesti asustuse struktuuri kaart on olnud meile ehmatav ja tekitanud küsimusi ja arutelusid: „Miks jälle Valga?“, „Miks jälle ainult kümme linna?“. Alles 22.07.2025 otsusega lõpetas Eesti Vabariigi Valitsus Valga linnatuumiku muinsuskaitseala olemise kui üheteistkümnenda ja teiste muinsuskaitsealadega võrreldes vähem riikliku kaitse üldistele kriteeriumitele vastava ajaloolise linnasüdame. Nüüd ei ole Valga linn arvatud ka kümne vedurlinna hulka. Valga linna staatus alusuuringus on taandatud väikelinna staatusesse teiste väikelinnade ja alevikega.

Alusuuringu koostamise eesmärk on anda tõenduspõhine alus üleriigilise planeeringus määratletavatele asustuse ruumilise arengu põhimõtetele ja Eesti asustussüsteemi edasist arengut suunavate strateegiliste valikute tegemisele.

Olles tutvunud alusuuringuga, soovime välja tuua, et alusuuringus on tuginetud Valga linna tänasele olukorrale, kuid kajastamist ei leia piirkondlik jõupingutuste määr, strateegilised ja poliitilised otsused, mis on tehtud ja tegemisel, et peatada jätkuvat pealinnastumist ja suunata Valga linna ja selle tagamaa elanike arvu vähenemist pidurdumise suunas. Oleme kohapeal tunnetamas, et meie pingutused kahanemise tingimustega kohanemisel on pööramas piirkonna arengut ja kohamainet. Kohaliku omavalitsuse investeeringud avalikku ruumi, avalikesse hoonetesse ja taristusse on elavdanud erasektori investeeringuid. Jätkates avaliku ruumi ja avalike hoonete kaasajastamist, oleme suutnud teha ja ka ette valmistanud uusi investeeringuid ettevõtluskeskkonna parandamisse, et kasvatada investorite huvi Valga ja selle tagamaa vastu.

Leiame, et Valga linna ja selle tagamaa areng on võrreldes teiste piirkondlike keskustega olnud aeglasem, kuid meie arengukõver ei ole vaibumas. Kui jätta nüüd strateegilisi valikuid tehes Valga linn välja vedurlinnade hulgast, siis näeme ohuna piirkonna maine langust ja elanike hulgas uhkustunde vähenemist – riik kaugeneb taas Valgast ja riiklikku huvi selle piirkonna vastu ei ole.

Valga linn pole pelgalt üks väikelinn teiste väikelinnade ja alevike seas. Valga linnal on Eesti asustusstruktuuris oluline roll. Valga linn on raudteelinn. Valga linn on lõunavärv Euroopasse. Valga linna teeb omapäraseks kaksiklinna staatus koos Valka linnaga (Läti Vabariik).

Meie soov käesoleva kirjaga on algatada arutelu Valga linna kui maakonnakeskuse ja piirkondliku linna rolli üle Eesti asustuse struktuuris. Üleriigilise planeeringu ruumilise arengu põhimõtted, suunised ja suundumised aastani 2050 peaksid olema strateegiliselt tulevikku vaatavad ning asustuse arengu otsused seotuna teiste üleriigilise planeeringu teemadega peaksid tagama ka Valga linna, sh Valga valla elanikele kvaliteetse elukeskkonna. Avaldame soovi Teiega sel teemal kohtuda, et saaksime oma eelpoolnimetatud arvamuspunkte selgitada. Samuti arutleda võimaluste ja toetusmeetmete üle, mis toetaksid Eesti lõunaääre arengut ning aitaks vähendada pealinnastumist Eestis, sest ka alusuuring näitab, et oluline osa meie noortest elaks hea meelega erinevates elukeskkondades üle Eesti, see omakorda tugevdab kogukondi ja annab positiivse mõju Eesti julgeolekule.

Loodame, et leiate võimaluse meiega kohtumiseks, et kaasatult jõuda lahenduseni, mis üleriigilises planeeringus seab asustuse ruumilise arengu põhimõtteid ja Eesti asustussüsteemi edasist arengu.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Lauri Drubinš
esimees